

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

Szerkesztőség és Kiadóhivatal:
Mátyás király-ter 10. szám.
Telefonszám 164

Felelős szerkesztő:
DR. KNÉZY LEHEL.

Egy szám
12
filler.

Lapkiadó:
DR. BAJAI ERNŐ.

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 8 pengő
Vidékre negyedévre 8

Boletta és politika.

A „boletta” szó olasz-latin eredetű szó s a jelvény, jegy bizonylat magyar szó jelentését fedi. A boletta nem új szó a magyar közgazdasági életben, mert a vamáru forgalomban s általában a közgazdasági tevékenykedés körében mindig ott használják, ahol az áru szállítási-és értékesítési útjában, az áru állagát — és lényegét feltüntető jeggyel bolettával kell ellátni. A boletta szó tehát csak azok előtt ujszerű, akik gazdasági életünk mélyebb vonatkozásait nem ismerték. Így aligha tévedünk, ha megállapítjuk, hogy a közvélemény egy része előtt azért lehetett kipécézni a boletta szót, mert sokan új fogalomnak és új szónak hitték s minden újítás szívesebben kihívja és elviseli a kritika hullámaival. Amikor a bolettával kapcsolatban elhangzott kritikák egy részét bonckés alá vesszük, lehetetlen meg nem állapítanunk azt, hogy a felszínes kritika nem is annyira a bolettával kapcsolatos gazdasági műveletet boncolja mint inkább magával az idegenhangzású szóval játszik s abból akar hangulatot kitermelni a gazdasági művelettel szemben. Ha viszont azoknak a kritikájakat figyeljük, akik mindent s így a boletta rendszert is a politika szemüvegén át tekintik, akkor azt kell látnunk, hogy igen nagy baj van a kritikával, mert ez a kritika már figyelmen kívül hagyja a mezőgazdasági termelés és értékesítés körül kiütő közönséges rendszertelenségeket s csak egyet lát, a politikai tőkét, amelyet a zavarosban értékesíteni lehet.

Valamint a munkanélküliség világjelenség s munkanélküliségből csak az erkölcsötlenesség felé hajló politikai manőverezés képes politikát csinálni, úgy a megbomlott termelés és fogyasztás rendjének diszharmonijából is csak azok táplálkozhatnak, akiknek sem érendjük, sem életmódjuk nincs s így politikai moráljuk sem normális. Az, ha esetleg a bolettarendszerről szóló javaslat itt-ott módosításra vár, nem azt jelenti, hogy ebből már vérmes politikai következtetéseket lehet és kell levonni. Aki azonban egy törvénytervezetén változtatni akar, annak először tisztánlátást kell megőriznie s a gazdasági szükségességekkel kell tisztában lennie. Az, aki véleményét pártállása s nem a dolgok lényege és érdeme szerint formálja, az lehet igen jó pártpolitikus, de a közgazdasági tudományokkal soha harmoniába kerülni nem fog.

Ha pártharcok annaleiseiben lapozunk, lehetetlen reá nem találnunk azokra a küzdelmekre, amelyeket a pártpolitika folytatott a külkereskedelmi szervek életrehívása körül. Kereskedelmi életünk stagnációja és a békeszerződés révén felforgatott gazdasági rend követelte, hogy új kereskedelmi intézményekről gondoskodjunk. Megtörtént és ma legfontosabb mérlegünk, a külkereskedelmi mérleg, egy hónap alatt 11-9 millió felesleggel zárult s pár hónap alatt több mint 40 millió felesleg mutatkozik akkor, amikor egy évvel ezelőtt külkereskedelmi mérlegünk ezen összeg

több mint háromszorosával — passzív volt.

Valamint a magasabb ivelésű kulturpolitikát; sem a belső bizalom alapuló külpolitikát nem lehet pártpolitikai szenvedelem hangján és szemüvegén át bírálni; azonképen pártpolitikától mentesnek kell lennie annak a bírálóknak is, amely a felforgatott gazdasági rend normáinak helyreállítására törekszik.

Valamint a boletta-kérdés nem politikai kérdés, úgy a politikát sem lehet összetéveszteni egy terményértékesítési kampánnyal, ahol nem arról van szó, hogy melyik pártnak a politikája győzzön, hanem arról, hogy az egész világon észlelt termelési és értékesítési háború miként vivható meg a legkevesebb magyar sebesüléssel, a magyar mezőgazdaság minél kisebb kárára.

Amikor nagyon elszaporodtak a mezei egerek, sáskák, hadimilliomosok és egyéb paraziták, mindig küldött az Isten valami bözekrachot, vagy hideg esős őszi szelet, vagy egyéb vést, — mondotta Milkó Mátyás bizottsági tag a megyegyűlésen — A hatóságok vigyázzanak, hogy a muszkomolyból szovjetkukac ne legyen, — mondotta Rosenberg Mátyás.

A muszkomoly kártevéséről már többször irtunk e lap hasábjain már csak azért is, mert avval igen komoly tesztületek: a megye közigazgatási bizottsága, megyegyűlés, vármegyei gazdasági egyesület stb. foglalkozott.

A megyegyűlésen az alispáni jelentéssel kapcsolatban ifj. Willmann János a muszkomoly fellépéséről kért felvilágosítást. A muszkomoly fellépése és jelentkezése, valamint kártevése felér ma már egy sáskajárással szerezte.

Dr. Szabovljevs Dusán alispán rámutatott arra, hogy a drótféreg elleni központi védekezés mily nagyszerű eredményeket produkált. Ha azonban a muszkomoly pusztítása csakugyan sáskajárásszerű, akkor nem helyi, hanem országos védekezés kell elene.

Körmendy Péter gazdasági felügyelő ismertette ezután a muszkomoly keletkezését, majd pedig a Rovartani Állomásnál való levelezését és a muszkomoly elleni védekezés módjait.

Milkó Mátyás földbirtokos szerint csakugyan katasztrófális a muszkomoly kártokozása. Az ő birtokán is nagy károkat okozott. Hogy mi lesz ősszel, attól ő nem tart. A múltban is úgy volt, hogy nagyon elszaporodtak nálunk a mezei egerek, sáskák, hadimilliomosok s más egyéb paraziták, mint a gazdatársadalom ellenségei, — de az Isten mindig segített a gazdákon, mert ilyenkor mindig küldött rájuk vést bözekrach, vagy hidegesős őszi szél alakjában. Ettől az ellenszertől azután nagyrészt el is pusztult. (Nagy derűtség!) Ismertette a védekezési módokat s utalt arra, hogy a muszkomoly vést olyan mértékben, mint most, 1891-ben lépett fel utóljára Magyarországon.

Ifj. Willmann János a Rovartani Állomás mulasztásáról szólt. Oroszországban kitenyészítették a muszkomoly parazitáját, ami elpusztítja őket. Szólt szerint a muszkomolyt a harmadik generációja a legveszedelmesebb.

Medveczky Károly gazdasági főtanácsos igen magas nivóju s szakszerű

előadás keretében ismertette az összes rovarkárokat, amik a gazdasági hasznos növények ellenségei. Javasolta, hogy a megyegyűlés írjon fel a földművelésügyi miniszterhez, hogy nagyobb dotációt adjon a Rovartani Állomásnak, hogy az intenzívebben láthassa ezezen feladatát.

Körmendy Péter válaszolt Willmann támadására. Szólt személye nem alkalmas, hogy megvédje a felbecsülhetetlen értékű munkásságot kifejtő Rovartani Állomást, amely nem is szorul senkinek a védelmére, mert elért eredményei és munkája beszélnek magukért mások helyett. A Rovartani Állomás külföldön is elismert hasznos működést fejt ki.

Rosenberg Mátyás azt mondta, hogy vigyázzanak a hatóságok, hogy a muszkomolyból szovjetkukac ne legyen. Javasolta, hogy az alispán utasítsa a községi elöljáróságokat, hogy azok azonnal tegyenek jelentést rövid uton a járási főszolgabírónak és a gazdasági felügyelőnek, ha valahol fellép a muszkomoly.

A mai napon levelet intézett szerkesztőségünkhöz Medveczky Károly gazdasági főtanácsos, fehértói nagybérlő, aki a muszkomoly front legújabb eseményeit közli, valamint a kártevő muszkomoly (eurycreon sticticalis) elleni legfrissebb védekezési módot. Közli velünk, hogy Kisszálláson sikerült a muszkomoly pusztítását megállítani s ott a muszkomoly a repában nem is okozott jelentékenyebb rongálást.

Medveczky Károly a muszkomoly hernyóit felküldötte a m. kir. állami Rovartani Állomásnak is, amelynek a Fehértói Gazdaságnak küldött véleményét a termelő község megnyugtatóra és tájékoztatására alább közöljük kivonatossan:

— A muszkomoly hernyói nem fák ról, hanem legfeljebb gyomról kerülnek a dinnyére. Mint időszakosan jelent kezű kártevőt nem igen ismerik ezt kártevőt, amely az idén ország szerinti nagy tömegben lépett fel.

— A nikotinos permetezés nem válik be ellene.

— Az elárkolással (ha szívesen foltonként fordul elő) és szedéssel való védekezésen kívül csak a mérgező permetezések jöhetnek számításba. Az uraniazöld mellett, amelyből azonban 15—20 deka kell 100 liter vízbe, célszerű 6 százalékos klórbáriumos permetezést próbálni, lehetőleg néhány kilogramm melasz hozzáadásával. Ez gyorsan hat és biztos eredménnyel jár. A klórbárium hatása gyorsabb míg az arzénmérgező csak 4—5 nap múlva mutatják hatásukat.

Bakó

m. kir. gazdasági tanácsos
m. kir. kísérletügyi igazgató,

A muszkomoly kártevéséről s az ellene való védekezésről holnap lap számunkban fogunk beszámolni.

Anyák napja a józsefvárosi iskolában.

Vasárnap, 22 én délután nagy ünnepe keretében tartotta meg a józsefvárosi iskola évzáró ünnepségét az Anyák Napjával kapcsolatban. Aki jelen volt ezen az ünnepségen s látta az egybegyűlt, több, mint 800 főnyi hatalmas tömeget, a szülők megnyilvánuló, nagyarányú érdeklődését az iskolai élet iránt s látta az iskola gyermekeregét, könnyen megállapíthatja, hogy az iskolaépület fejtelenül bővítésre szorul.

Az ünnepélyt a Magyar Hiszekegy nyitotta meg, amit Beslits Antal IV. oszt. növ. által elmondott, az anyáról szóló gyönyörű költemény követett. Tóth Tivadár hittanár beszélt ezután a nap jelentőségéről, könnyeket csalva hallgatói szemébe. Fekete Rózsika IV. oszt. növ. szavalt ezután nagyon hatásosan, kit Vuits Alajosné tanítónő követett a pódiumon. Bes.éde az ünnepély koronája volt. A sarkokban itt ott felecsuklott a zokogás. Mindenkinél a lelkét fenséges érzésekkel töltötte be feledhetetlenül. Tánccsok Juliska VI. oszt. növ. az anyai önfeláldozás mérhetetlen nagyságát magasztalta egy gyönyörű költeményben, mely után egyetlen szem sem maradt szárazon. Az énekkar ajkán felecsendült a magyar könyörgés Boldogasszony anyánk...

Tizedes Etel tanítónő által betanított irredenta vonatkozású szindarab következett ezután, amit a kis gyermekek nagyon ügyesen és hatásosan adtak elő.

Egy kartonruhás kis csöpp, parányi leánya, az első osztályos Horváth Bözsike bájos kis költeményben kérte az anyákat ezután, hogy gyermeki ragaszkodásuk jeléül a virágokat fogadják szívesen. 380 kis gyermeki lélek forrott egybe az édesanyjával a szeretetben miközben az énekkar fohásza szállt az ég felé.

Ezután következett a tornabemutató. A katonás díszmenet, a szebbnél-szebb szabadgyakorlatok, gulák sok tapsot kaptak, ami mind Dittrich Gyula tanító érdeme. Ő tanította be s vezette a remekül szereplő énekkart is.

Cséplőgépekhez mentőszekrény felszerelések, vatta, pólya, sebolaj, géz, karsin, vaselin, lábsin, szövött gummipólya, stb. legolcsóbb beszerzési forrása a
Városi Drogériában, Baja Vörösmarty Mihály-utca 1. szám. — Telefon 350.

Ezután az iskola tanulósergének fogadalomtételle következett a zászlóra Kovács Sándor tanító vezetése mellett, amit a zászló előtti tisztelgő elvonulás követett s utána elénekelték a Himnuszt.

A tanulók nevében Bácskai Zsuzsika IV. oszt. növ. bucsuzott az iskolától. Rátermettsége s előadóképessége mindenben bámulatot keltett. Zimmermann János igazgató záróbeszédében kérte a jelenlevőket, hogy az iskolát, gyermekeik második otthonát szeressék és támogassák ezután is s felhívta figyelmüket a jövő tanévvvel megnyíló VII. osztályra, melybe az egész város területéről minden jelentkezőt fel vesz az iskola.

Az ünnepélyt ballagás fejezte be, melyben az iskolától távozó növendékek bucsuztak a meghitt falaktól.

A gyermekek által édesanyjuknak átadott csokrok tömegét dr. Rippliné tanítónő köbtötte. A rendezés munkája Solymár István tanítóé volt.

Beszüntették a Társadalombiztosító gyermeknyaralattási akcióját.

A Társadalombiztosító önkormányzata május havában kezdte meg a működését, amelynek egyelőre főcélja, hogy az érdekeltek képviselői minden vonalon betekínthessenek az intézmény ügymenetébe s megállapítsák a szanálás módjait.

Az intézet elnöksége Huszár Károly elnökölete alatt az első hó folyamán négy ülést tartott, amelyen ügyviteli és pénzügyi kérdéseket tárgyaltak. Elrendelték az új székházépítés és az orvosi szolgálat megvizsgálását és e célból az elnökség kebeléből bizottságot küldtek ki. Az elnökség intézkedései között az érdekeltek körében nagy meglepetést keltett az a határozat, amely szerint a gyermeknyaralattási akciót az intézmény súlyos anyagi helyzete miatt beszüntették.

Az intézet vezetősége már értesítette is az érdekelte családokat, hogy gyermekeiket az idén nem küldi nyaralni.

Az igazgatósági határozatok közül említést érdemel az, mely szerint kimondták, hogy minden dologi kiadáshoz az igazgatóság hozzájárulása szükséges.

A sokat emlegetett albortfalvai kertváros építkezése ügyében rendkívüli ülésre hívták össze a bizottságot, amelynek tagjai azután az építést ellenőrző bizottsággal együtt az albortfalvai lakótelepen helyszíni szemlét is tartottak. Erről most készül a jelentés.

Megkezdtek a munkájukat a kártalattási bizottságok is.

Közel 12 millió pengővel aktív külkereskedelmi mérlegünk májusban.

Örvendetes képet mutat külkereskedelmi mérlegünk május havi kimutatása, amely szerint a behozatal értéke 734 millió, a kivitel értéke pedig 853 millió pengőt tett ki. Külkereskedelmi mérlegünk tehát május hónapban 119 millió pengő kivittli többlettel zárult. A behozatal értéke az 1929 május havi forgalomhoz viszonyítva 258 millióval csökkent. Főképpen a fa, szén, textilárak, nyersfémek, papiros, papirosárak, villamosgépek és személyszállító autómobilok importja csökkent a legnagyobb mértékben. Jelentősebb emelke-

dés két árucikknél mutatkozott és pedig a nyers dohányról és a műselyem fonalakról. A kivitel értéke a múlt évi május havi forgalomhoz képest 159 millió pengővel gyarapodott. A kivitel megerősödését legnagyobb részben szarvasmarha, a gabonafélék, a liszt, a cukor, a baromfi és a tojás, továbbá a műelyemszövetek és a kikészített prémbőrök lendületes exportja idézte elő. Nagy mértékben visszaesett a gépek és készülékek kivitele, kisebb mértékben hanyatlott a toll, a bor s a nyers dohány exportja.

Kaposvári szem Baja város kirivóságairól.

Egy kissé kalandos uton jutott el hozzánk az alábbi cikk, amelyet kuriozumképpen közlünk le azért, hogy bemutatassuk, miként vélekednek Bajáról azok a más városbeli rosszmájú útutazók, akik történetesen megfordultak Baján. A cikket a népjóléti minisztérium piros ceruzával megjelölve — nehogy elkerülje a figyelmet — küldötte le dr. Burtik Andor városi tisztii főorvosnak, aki viszont hozzánk juttatta el. A cikk a Kaposvárt megjelölő „Somogyi Ujság” című fajvédő irányzatú politikai napilap június 11-iki számában jelent meg ezzel a címmel:

Mit tapasztaltam Baján?

Kaposvárhoz fűző lokálpatriotizmusom kikapcsolásával az objektivitás határain belül valamiféle összehasonlító művelet elvégzésére ösztönöz érdekes kapaszkodott belém az elmúlt napok egyikén, amikor ott jártam a csúfosan megtépedett Bácskának jelenlegi fővárosában, Baján. Le kell ujjolag szögeznem, hogy ösztönyszerűleg ébredt fel bennem az a gondolat, hogy milyen messze elmaradt az a kies fekvésű dunamenti város a mi Kaposvárunk mögött. Az ösztönösségnek eme megnyilvánulása abban a percben ébredt bennem, amikor a pályaudvart elhagyva, azt a velem együtt érkező néhány utast követve egy sötétségbe burkolt erdőszéknél tetsző sűrűségben botorkáltam előre. Messziről néhány apró sárgás fény hunyorgatott felém álmosan. Ezek a szomorúan pisllakoló, a halálra szánt embernek utolsó bágyadt, szenvedésteli tekintetere emlékeztető gázlámpák fáradt örökösökkel küzdenek a sötétséggel és mintegy szomorú megadással néznek maguk elé az idomatlan, hatalmas bütykökre emlékeztető terméskövekre, amelyek az uttestet borítják. A sivárságnak ez a bántó képe csak hosszabb botorkálás után enyhül némileg le, amikor Tóth Kálmán szerény szobra tűnik elő egy néhány négyzetméternyi nagyságú kertecskéből. A kellemetlen impresszióknak ezen mérsékelt leenyhülése után annál bántóbb, a kultúrember érzését, gondolkodását sértő körülmények lépnek elő.

A város szívében terpeszkedik a főtér. Mintha régmúlt időknek kultúrsegeny, a történelemből ismert képe elevenedne meg. A hatalmas tér telepszórva mázsányi sulyu terméskövekkel. Ezek közül kis hegyes kövek kádkálnak elő, amelyek igen alkalmasak a cipőtálp leborotválásához, ha akad olyan vállalkozó szellemű halandó, aki

ezen a kátyukban is bővelkedő körngetegen megkísérelti az átkelést.

Amíg maga a tér ilyen kiáltóan elhanyagolt, addig az ezt körülvevő keretnek egyes részei meghatóan kedvesek. A nyugati rész felől a festői szépségű fákkal szegélyezett Duna-ág húzódik, ahonnan megejtő május-éji illattal telített zsongás száll föl. A természetnek eme leborulásra ingerlő, fontos szimfóniája mintha messziről jövő valami halk lassu éneket kísérne. A térnek délnyugati szegélyét alkotja egy világváros közepébe beillő impozáns szálloda, amelynek fényárban uszó terraszán mozgalmas, színes élet lüktet.

Másnap reggel fürdő után érdekelttem.

— Fürdők... ja, fürdőt tetszik gondolni. Hát az itt nincs. Ellenben tessék a jövő hónapban jönni, akkor már nagyszerű fürdés esik a Dunán.

— És télen? — vetem föl az újabb kérdést.

— Télen nem fürödnek a Dunán.

— Azt tudom, de egyébként télen is ráfér az emberre egy kis fürdési

— Hát, tetszik tudni, az úgy van itt, hogy ahol van fürdőszoba és a padláson elhelyezett rezervoárban a féli hidegek alatt nem fagy meg a víz, ott fürödnek télen is. Akinek meg egyáltalán nincs fürdőszobája, az csak nyáron fürdik a Dunán. De akkor úgy kifürdi magát, hogy elég neki egészen a következő nyárig.

— Érttem. Egészen praktikus. Eszembe jutott az a beteg, aki, hogy gyorsabban gyógyuljon meg, egyszerre kitta az orvoságos füveg tartalmát.

A későbbiek folyamán azt is megtudtam, hogy Bajának nincs vízvezetése, nincs csatornázása és hogy a huszonnégyezer lakosú város ivóvíz szükségletét három olyan ártézi kut látja el, amelyekből ceruzavastagságban csurog a langyos ártézi víz. A víz széthordása úgy történik, hogy az emberek sorfalat állnak a kutak előtt, részben pedig horodókban árulják az utcákon. Hogy a szennyvízzel mi történik, erre nézve sehogyszem tudtam kielégítő információt kapni.

Mindez nem kíváncznék ilyen formában a nyomdafesték alá és nem is kerestem volna bajai tapasztalataim leszőgezésére a nyilvánosságot, ha a főntiekkel szoros kapcsolatban álló okozati összefüggést nem olyan csattanós formában találtam volna meg. Az történt ugyanis, hogy este nyolc óra felé, amikor már nyilvánvaló volt, hogy a budapesti sporteredményeket a világ minden tája felé szétörpítette a rádió, megkértem szíves vendéglátó házigazdát, hogy menjünk az utcára sporteredményeket meg tudni. Vendéglátóm minden igyekezetével le akart erről engemet beszélni, mert — ugymond — Baján nem szokás az ilyesmi, alig fogunk embert találni, akitől sporteredményeket kaphatnánk. Ez a pogány argumentum sem térített el szándékomtól és utnak induitunk. Kísérőm az első tíz percben legalább tíz ismerősét szolgáltatta meg eredmény nélkül. Bejártuk a főbb utvonalakot, megszólitottunk ismeretlen embereket, felnőtteket, gyerekeket és az eredmény nulla volt. Ekkor tértünk be a főntebb említett Nemzeti kávéházba, ahol kísé-

röm egy olyan asztalhoz lépett, amelyiknél két vendég ült.

— Kedves H. ur, nem tudja a pesti eredményeket?

A megszólitott bágyadt mosollyal nemet intett, mire a másik vette át a szót: Mit, mit akad tudni?

— Futballeredményeket.

Erre a válasz a következő volt:

— Ha maga olyan kíváncsi ember, üljön föl egy autóra, hajtasson Pestre, ott megtudhatja az eredményeket. Szavait önelégült mosollyal fűszerezte és a végén hangosan fölkaagott.

Néemny perc múlva megtudtam azt, hogy az, aki a magyar sportéletéről ilyen gyilkos ironiával merészkedett beszélni, Baja törvényhatósági joggal felruházott város képviselőtestületének évtizedek óta oszlopos tagja.

Az igényeknek olyan mértékben való leredukálása, hogy nem kell vízvezeték, csatornázás, fürdő, továbbá, hogy a legtöbb utcán csak nyaktörő mutatóványok árán járhat az ember, érthető ott, ahol egy várospolitikai korifeus ilyen bántó formában csufolja ki a magyar sportéletet.

Mi még csak annyit teszünk hozzá az itt reprodukált cikkhez, hogy noha csakugyan minden tekintetben igaz is van a cikkírónak, mégsem olyan veszélyes a helyzet, mert ugyanezt észlelhetjük igen sok vidéki városban, de meg nincs a világon olyan város, amelyben egy csomó kirivóság ne fordulna elő, ami ki lehet karrirozni. Hogy nem olyan veszélyes a helyzet, mutatja az is, hogy ime már évtizedek óta elbírjuk mi bajaiak és nem halunk bele. Tény az, hogy jobb volna, ha megvolna mindaz, amit a cikk szövé tesz és hiszünk is, hogy amint megfelelő anyagi viszonyok közé kerül a város, sor is kerül azoknak megvalósítására, — de nem okvetlenül kell ezeket a hibákat szövé tennie olyasvalakinek, ki Baján valamelyik polgár vendégbarátságát és szíveségét élvezte. Talán még azt jegyezzük meg, hogy ez nem az első rosszindulatu megvilágítása Baja városának a kaposvári lapok részéről, mert pár évvel ezelőtt hasonló hangnemből az „Uj-Somogy” című napilap foglalkozott Bajával.

Mély pontra zuhant a buza Chikágóban.

A chikágói tőzsdén a buza ára 94 haronegyed centes jegyzéssel 15 év óta legmélyebb pontjára esett. Ennek az újabb áresésnek a poolok elhibázott spekulációja az oka mert a jobb értékesítés reményében visszatartották raktárházaikban a tavalyi termés legnagyobb részét. Még pár héttel ezelőtt is azt hitték a poolok vezetői, hogy Európa kénytelen lesz az új termésig magasabb áron Kanadában fedezni buzaszükségletét. Most az a meglepetés érte őket, hogy a pénz nélkül álló kanadai gazdák hitelszerzés céljából egyre újabb buzamenyiségeket visznek be a poolok raktárházaiba úgy, hogy a készletek apadása helyett a betárolt buzamenyiség 35 millió bushellel emelkedett. A közlegő aratás miatt a spekuláció attól tart, hogy a poolok kénytelenek lesznek raktáraikat bármi áron piacra dobni és ezzel nemcsak a buza árát fogják soha nem látott mély pontra szorítani, hanem az egész poolrendszer és vele együtt az egész kanadai mezőgazdaság súlyos válságba kerül.

— **Kötelezővé lesz a középiszkolákban az uszás.** Kötudomásu dolog, hogy a vallás és közoktatásügyi miniszter a középfoku iskolák tanulóinak uszósportja fejlesztése céljából az összes középiszkolákban tervbe vette a kötelező uszásoktatás tanításának bevezetését. Az elgondolás szerint ezután érettségi bizonyítványt csak az a tanuló kaphat, aki igazolni tudja az uszásban való jártasságát. A miniszter ezen kérdés gyors és gyakorlati keresztülvitelé tervének kidolgozására a Magyar Uszó Szövetséget kérte fel. A Musz tanácsa szakemberrel az ország nagyobb városait bejárta, aminek eredménye, hogy több város már szeptemberben megkezdte iskoláiban a kötelező uszás oktatását.

Schön és Bajai autózlet

Mátyás kir.-tér 6. Shell Kőolaj r.-t. képvisellete. Telefon 382.

Chevrolet, Studebaker, Buick, Ford autók.
Chevrolet service autóalkatrészek.

Michelin és Royal Cord autógummik képvisellete — Világhírű Shell gyártmányok: Petroleum, 734-es benzin, motalkó, gázolaj, Hengerolajok, gépolajok, speciális autóolajok.

V o i t o l
az autóolajok királya.

Jön a boletta!

Azonnal szerezz be örleményszükségletét

Révész Emil

hengermalma lisztüzletében.
Erzsébet királyné-ut 54. sz.

Peng a kasza a határban.

A jövő héten megkezdik a bajai határban a buza aratását is. Jó közepes termés van az őszi árpából. A rozsból is közepes termés várható.

Június végét tapossuk. A nap perzselő hevéit árasztja a földre. A természetben ilyenkor muzsikál az élet. Érik az új életet adó gabona és a megélhetés gondjaiba befásult ember az új kenyérbe veti reményiségének megkopott horgonyát. Csupa remény ilyenkor az élet. Talán ez az utolsó reménykedés az, amibe a haldoklónak az élethez való ragaszkodás utolsó türeményes felvillanásával ragaszkodik a boldogtalan magyar munkanélküli.

Érdeklődünk a határban a bajkörtényi aratási munkákról is a kapott információk rezüméjeként megállítjuk, hogy a bajai határban, valamint a csanakmezőben mindenütt hozzákezdtek az őszi árpa aratásához. A termés elég jó, a kalász szépen fejlett, de szalmája alacsony maradt. Ez a körülmény a takarmányozás szempontjából hátrányos.

A rozsból általában a partos részekben kezdték vágni, mert a laposabb helyeken, ahol több nedvesség szokott összegyűlni, még nincs beérve a rozs. Közepes termés várható: a kalásza ablakos. A szikes és homokos talajon a jövő héten hozzákezdnek a buza aratásához is: a fekete földeken jó közepes, erősen fejlett a buza: az elmúlt napok borongós időjárása kedvezett a beérés előtt álló buzáknak, de a keddi és szerdai hirtelen, kánikulai megre fordult időjárás veszedelmes következményekkel járhat, mert félt, hogy a buzá szeme megszorul. Ez a féltélem annál jogosultabb, mert ma a napon a hőmérő 41 fok Celsiusot mutatott. A aratásra is a borus idő volna kedvező.

Az aratás folytán lényegesen enyhült a munkanélküliség a bajai mezőgazdasági munkások körében is. Az aratáshoz és cséplésnek igen sok munkást sikerült elhelyezni. Sajnos a napszámbekek igen nyomottak. Erre is boletta kellene.

Miután az idén a szokottnál jóval hamarabb megkezdődött az aratás, így a cséplés is kezdetét vette már itt-ott. Egy-két próbacséplés eredménye most vált ismeretessé. Ezek szerint kisholdanként a teli árpa 7-8 mm-t adott.

Kényelmes ülésű személy-

A u t ó

elyi és vidéki turákra olcsón bérelhető.
Balog Andornál, Baja, Árpád-utca 6
Telefon 342. sz.

U-R-Á-N-I-A

1930. június 26 án, csütörtököneste fél 9 órakor.

Érczkövi László

és

Vig Miklós

vidám estje.

A szociálista városatyák indítványa ügyében utazott fel a polgármester Budapestre,

hogy a kultuszminisztériumban kieszközölje a bajai iskola-építésekre szánt összegek teljes folyósítását.

Jelentettük már, hogy a vasárnap megtartott szociálista népgyűlésen határozatot fogadtak el, amely határozatban a népgyűlés utasítja a törvényhatósági bizottság munkás és szociálista tagjait, hogy sürgessék meg Baja városánál a közmunkák megindítását. A hatóság pedig szerezze meg a kultusz-kormánytól azt az összeget, amit a bajai iskolaépítések, gimnáziumkibővítésre és rendhözbevitelre szánt a tanulmányi alap jövedelméből s mielőbb kezdjék meg a bajai iskola és óvoda-építési program végrehajtását.

A bajai Munkás Otthon már be is nyújtotta a népgyűlésen elfogadott határozati javaslat szellemében indítványt a törvényhatósági bizottsághoz s azt a törvényhatósági bizottság munkás és szociálista tagjai írták alá. A polgármesteri hivatal az indítványt javaslatként véget kiadta a városi mérnöki hivatalnak.

Ehhez a riportunkhoz tartozik az, hogy dr. Vojnics Ferenc polgármester

megszakította szabadságát kedden hirtelen felutazott Budapestre. A polgármester ezen utja kimondottan a fentebb közölt szociálista indítvánnyal van kapcsolatban.

A polgármester szabadsága ideje alatt is figyelemmel kíséri a munkanélküliséget s minden lehetőt — sőt még a lehetetlent is — elkövet, hogy a munkanélküliség problémája megoldást nyerjen Baján.

Dr. Vojnics Ferenc polgármester azért utazott fel Budapestre, hogy a kultuszminisztériumban keresztül vigye az iskolaépítésekre szánt összegek maradvék nélküli mielőbbi kiutalását, hogy a munka így teljes gőzzel megindítható legyen.

Bisztrai Balku Gyula főispán befejezve a városházán a hivatalvizsgálatot, ugyancsak felutazott Budapestre, hogy a bajai iskolaépítések ügyében a minisztériumokkal tárgyaljon, illetve az építkezések megindítását kisürgesse.

Elsikkasztott adók Romániában.

A romániai hivatalos eljárás és a kiméletlen adórendszer jellemzésére világosságot derítő hírt közölnek a Brassói Lapok. Szatmárt Colb Desideriu adóprefektor a befolyt, illetve behajtott adókból jelentős összeget elsikkasztott. Az összeg meghaladja az öt millió leit. Bár a kár a sikkasztásból kifolyólag Colbon és feletteseinek kívül az államkincstárt terhelné, most megtörtént az, hogy a Colb-féle nyugtakra már befizetett adókat az adózóktól újra inkasszálják, azon a címen, hogy azok nem folytak be az államkincstárba.

Háborus védelmi intézkedések Erdélyben.

Popa Ádám kolozsvári prefektus körrendeletet adott ki a megye összes községei előljáróságaihoz, hogy a közgazdasági hatóságok készítsék elő a polgári lakosság védelmére a repülőgépekkel való bombázás és gáztámadások esetére. A prefektus körrendeletben részletesen magyarázza, hogy mi a riadó, mit jelent a kékfényű lámpa és mit jelentenek a zöldre festett háztetők. A prefektus rendelkezése értelmében közközlésen gránátbiztos fedezéket kell építeni, még pedig már mostan, mert elvégre ezeket békeidőben anyagok elraktározására lehet felhasználni. Hasonlóképpen minden község a saját költségén köteles betonboltozatu közhivatalokat készíteni, melyekben a közszolgálat támadások esetén fenn tarthatók.

Celluloid ajtóvédők.

Rendeléseket felvesz Polgár Gyula
Türr István-utca 5. Telefon 234.

H I R E K.

— **A ker. és ip. kamara ülése.** A szegedi kereskedelmi és iparkamara június 30-án hétfőn d. e. fél 11 órakor tartja a kamara székházában teljes ülést.

— **Közjegyzők vándorgyűlése.** A magyarországi kir. közjegyzők vasárnap tartották vándorgyűlésüket Szombathelyen amelyen a pécsi közjegyzői kamarát dr. Madarász István pécsi kir. közjegyző, felsőházi tag képviselte.

— **Kineveztek Joób Imre utódját a siklósi járásbírói elnöki székébe.** A kormányzó az igazságügyminiszter előterjesztésére Emödy Géza járásbírói elnöki címmel felruházott letényei kir. járásbíró a siklósi kir. járásbíróhoz elnökké nevezte ki. Az előző elnök Joób Imre volt, aki a múlt év őszén hirtelen meghalt.

— **Sofförtanfolyam.** Állami gépjárművezető (sofför) tanfolyam nyílik meg a m. kir. Technológiai és Anyagvizsgáló intézet keretében július 7-én este 7 órakor az intézet Budapest VIII. József 6 szám alatti helyiségében. A beiratás június 27-én d. u. 4 és 5 között az igazgatósági irodában, ahol a felvételhez szükséges úrlapok a hivatalos órák alatt előzetesen beszerezhetők.

— **Itt a kánikula.** A naptár szerinti hivatalos nyár csak június 21-én, a csillagászati pedig június 23-án köszöntött be, de azért máris hihetetlen kánikulai meleg perzseli és égeti a földet. A derék bajai polgár máris fulladozik ebben a kutyának való melegben, amely oly hirtelen tört ránk, mint a kiskaszó.

lelkendezésére a boletta. Amerika nyugati és déli részeiben katasztrófális hőhullám dühög. Arnyékban 41 fokos meleg grusszal s rengeteg áldozatot szed a hóguta. Baján az utóbbi napokhoz hasonlóan irtózatos meleg van. Arnyékban 29-30, napon 41-45 fokos meleget mértek a oelli órákban. A közvetlen jövőben még ilyen forró nyári időre van kilátás, de valószínűleg egy két nap múlva jelentősebb lehűlést kapunk. A meleg enyhülése csak zivatarok árán remélhető, amelyekkel a közeljövőben ismét komolyan kell számolnunk, amint a meteorológiai intézet is sejtette, amikor azt jelezte prognózisában: tulnyomóan derült, igen meleg idő, később növekvő felhőzettel és zivatarhajlammal.

— **Hirtelen rosszul lett.** Dobler György bajai lakos, munkanélküli, ma reggel fél 6 órakor a Kamarásdunai sétányon hirtelen rosszul lett és ajultan esett össze. A mentők eszméletlen állapotban szállították a kórházba.

— **A népszámlálási törvényjavaslat tárgyalása.** A parlament gazdasági és pénzügyi bizottsága együttes ülésen tárgyalta le az 1930 évi népszámlálásról szóló törvényjavaslatot s azt képviselőházi tárgyalásra egyhangyan elfogadta.

— **Elloptak világos nappal egy padot.** Szerdán a kora délutáni órákban az üzletek déli zárása alatt ismeretlen tettes ellopta Klauber Sándor Mátyás király-téri kereskedő üzlete elől a padot.

— **Évzáró ünnepély a gimnáziumban.** A gimnázium hagyományos szokás szerint ünnepélyes keretek között zárja be a tanévet. Az idén a nagy melegek miatt a tanári kar ezt az ünnepélyt nem 29-én, hanem előtte szombaton este 5 órakor rendezte meg a gimnázium kellemes árnyékos udvarán. Az ének és zeneszámok között két hangulatos szavaltat adja az ünnepi keretet a jutalmak kiosztásának, amely a diák-és szülő-szervek előtt oly kedves pontja az évzárónak. Az igazgató pedig a pályaválasztásról és az aktuális kérdésekről tájékoztatja a szülőket. A nemzeti zászló előtt való tisztelgés szintén az ünnepély egyik meghatározó pontja lesz. Az ünnepélyes Tedeum azonban a rendes időben másnap 29-én Péter-Pál napján lesz. Utána a bizonyítványokat kapják kézhez a tanulók.

Zsákot,

ponyvát olcsó szolid árban kölcsön ad

Schön Márk

Baja, Zichy Bódog-tér 2.
(Kakas bolt)

Tóth Kálmán szoborral szemben.

Műkö

lépcsők
labazatok
sirkövek
sirkertések
sirkurkolások

legszebb kivitelben jutányos
árban szavatossággal készít

Grünhut és Társa

Telefon 160. — Városi iroda: Türr István-ucca 5.

ETERNIT
anyageladási és
tetőfedési
vállalat.

Telefon: 290.

ETERNIT UDVAR BAJA, BUDAPESTI-UT

Lerakatok:

DELY Géza
fatelepein.

Telefon: 105.

BAJA,

BUDAPESTI-UT

— Életmentő cserkésztszti ki-
tűntetés. Vasárnap, 29 én nyújtja át a
Magyar Cserkész Szövetség képviselété-
ben Bácsalmáson a beltéri elemiiskola
udvarán Dr. Gondán Felicián, ciszterci
rendi tanár, a bács-bodrogvármegyeyel
cserkészelnök Teleki István, cserkésztszti,
okl. tanítónak az egyetlen magyar cser-
készkitűntetést, az életmentő díszjelvényt.
Ez alkalmából a bácsalmási cserkészek
egy kedves cserkészsajmút, több csapat-
és magánszámot mutatnak be s azon-
kívül dr. Gondán Felicián felavatja a
csapat újoncait is, kinek fogadása a bács-
almási nagytalálomáson 13 óra 15 per-
cor lesz.

MOZI.

Akassza a szögre rádióját és hall-
gassa meg az elő Vig Miklóst és Érc-
kövi Lászlót, június hó 26 án csütörtök
kőn este az Uránia kerthelyiségében
kezdete fél 9 órakor.

Rádió

Csütörtök, június 26.

3.00: Piaci árak és árfolyamhírek.
4.00: Rádió Szabad Egyetem.
4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és
vizállásjelentés, hírek.
5.10: Szányi Aladár meséi.
5.40: Plich Jenő ny. ezredes felol-
vasása.
6.00: A Székesfehérvári Zenekar
hangversenye.
7.15: Angol nyelvoktatás.
7.45: Nagy Izabella Magyar nóta-
estje.
8.40: Zilahy Lajos felolvasása.
9.00: Hangverseny.
9.40: Pontos időjelzés, időjárásjelen-
tés, hírek.
Majd a Fejes-szalónzenekar hang-
versenye
TELEFONHIRMONDO: A műsor egész
nap azonos a rádióval.

Teljesen üzemképes, 6
személyes kombinés né-
met gyártmányu, PROTOS
védjegyű luxus

autómat

eladnám, vagy 1 1/2 tonnas
tehnrautót elcserélném
kedvező fizetési feltételek
mellett Légrády Kalocsa

Csónakmotorok javítása.

Speciális

csónakmotor olaj

magas compressio hatás, korommentes elégs.

Csónak alkatrészek, kirándulási cikkek.

KLUG és SOMBOR

autó-, motor- és gépjavitó műhelye. — Autogen hegesztés.

Mátyás király-tér 1. sz. (Gludovác ház)

Telefon 76.

Bajai Tej és Vajüzem

(Rosenfeld) Takarékpénztár-u. 1. (udvar)

Telefon 84

ajánlja legjobb minőségű, palackozott teljes tejet, házhoz
szállítva literenként 24 fill. csarnokban átvéve 22 fill.

Naponta frissen készült teavaj, kg-ként 4 — P
10—25—50 dekás csomagokban.

Friss turó kg-ként 0 40 P

Tejszin literenként 2 50 P

Tejfel literenként 1 60 P

Jégbehűtött Joghurt 2 és fél del. palackokban 0 12 fill.

„ Aludt tej 2 és fél del poharakban 0 07 „

Legkisebb mennyiséget is házhoz szállítunk. Tessék egy próbát tenni.

Főidőzt teje (Kitűnő baromfiak és malacok részére) literje 5 fill.

Rádiót csak Brusztnál!

Szent István-tér 4 — Telefon 255

Saját gyártmányu
tők és uborkagyalu
prima minőségben, olcsón
kapható

Utry Pál Fiai

Telefon 280. Alapítás 1895

Zongora

rövid fekete, körpáncélos eladó.

Saját gyártmányu
nyugagyak
és vas táboriagyak
előnyösen beszerezhetőek

UTRYNÁL.

Erzsébet kir. u. 38. Tel 280.

Bérbe adom vagy eladom

augusztus 1-ére Erzsébet királyné-utca
42. szám alatti

lakóházamat

mely áll 6 szobából, vízvezetékes für-
dőszobából, összes mellékhelyiségek-
ből, dísz- és konyhakertből, garage-ből
és kocsiszinből.

Érdeklődni lehet:

Weidinger Dezsóné

Szent Antal-utca 17.

400: Asszonyok tanácsadója.

Árjegyzék.

1 drb petroleumfűző 2 lánggal
nélkülözhetetlen a háztartásban 12 50
1 drb fürdőkád szolid erős 160 cm
nélkülözhetetlen közszükségleti
tárgy 40—
1 drb vizeskanna zománcozva . 6 80
1 . felmosóveder 1 60
3 . alumínium edény erős vastag:
1 fazék, 1 lábos, 1 tál összesen 6—
1 készlet sárgarézfüggönyrúd . 4 50
1 drb fűnyíró olló 2 20
1 köteg horganyzott ruhaszáritó
drót 3—
1 méter kerítésdrót —40
1 . zöld háló 2—
1 drb mosdóasztal 10—
továbbá teljes konyhaberendezések, tüz-
helyek, mángorlok, kerékpárok
közismert olcsó áron kapható

KRÉNEISZ GÉZA

vaskereskedésében, Baja.

Jun. 24-től jun. 30-ig.
reggel fél 8 óráig

Lovassy Ödön és
Dr. Geiringer János
gyógyszerész patikája tani
éjjeli szolgálatot.

az ügyeletes gyógyszerész
vasárnap délután is nyitvaáll
a közönség rendelkezésére.

A valódi Hatschek-féle

Eternit
Pala és cső
Könnyű, törhetetlen,
fagy- és tűzmentes.

Főelárusító:
GOLDSCHMIDT LAJOS
utóda,

Zádor Oszkár

Tetőfedési vállalata Baja, Sugovica parton.

Lerakatok:

Wildmann Kálmán, Dezső
Gara.

Liebhauser Lőrinc
Vaskut.

Erdős István
Érsekesanád.

Kalmár Sámuel
Nemesnádudvar.

Wittner Márton
Bácsbokod.

Kovács János
Bátmonostor.

Telefon 210.

